

Bijlage

Concept Interne en externe analyse

1. Inleiding

Het belang van sport voor de samenleving is groot. Tweederde van de Nederlanders beoefent actief een sport, maar ook de passieve sportbeleving neemt een prominente plaats in. Niet voor niets wordt sport de belangrijkste bijzaak in het leven genoemd. Atletiek en loopsport hebben in die sportwereld een belangrijke plaats veroverd: de Atletiekunie is in de afgelopen jaren opgeklimmen tot de 8ste sportbond van Nederland, de loopsport is één van de meest beoefende sporten in ons land.

De Atletiekunie behartigt de belangen van bijna 300 verenigingen, vele loopgroepen en tal van andere organisaties en stichtingen. Al die organisaties vormen samen de ruggengraat van de atletiek en de loopsport. Een zichtbare trend is dat er steeds meer mensen buiten de vereniging gaan sporten in fitnesscentra, sportscholen of gewoon zelf of met vrienden. Dat zet die ruggengraat, onze organisaties, op spanning. Sportbreed is inmiddels meer dan de helft van alle sporters buiten verenigingsverband actief.¹

En alsof die druk al niet groot genoeg is: het Rijk en lokale overheden zetten de lijn om sport in te zetten als middel verder door. Sportbonden en sportverenigingen ontlenen hun bestaansrecht deels aan het realiseren van maatschappelijke doelen.

Om voorbereid te zijn op de toekomst en doelen te kunnen stellen, is het enerzijds van belang dat we inzicht hebben in de ontwikkelingen die in onze omgeving plaatsvinden, en anderzijds zicht hebben op de mogelijkheden die deze ontwikkelingen ons bieden om de atletiek en loopsport in het algemeen en de verenigingen in het bijzonder, te versterken. In hoofdstuk 2 geven we een analyse van de maatschappelijke sportgerelateerde trends en ontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor de atletiek en loopsport.

In hoofdstuk 3 kijken we in de interne analyse terug op het in de afgelopen periode door de Atletiekunie gevoerde beleid, de realisatie daarvan en enkele relevante ontwikkelingen binnen bond en aangesloten verenigingen.

¹ Verenigingsmonitor 2009

2 Externe analyse

❖ **Demografische ontwikkelingen²**

In 2011 telt Nederland circa 16,7 miljoen inwoners. Het CBS verwacht een afnemende groei tot 17,8 miljoen inwoners in 2040, gevolgd door een geleidelijke daling. Als gevolg van de groei mag in de komende jaren tot 2028 een absolute groei van het aantal sporters onder de Nederlandse bevolking verwacht worden van bijna een half miljoen personen.

De jaren geleden ingezette vergrijzing van Nederland gaat nog steeds door. Het aandeel 65-plussers in de Nederlandse samenleving is in de periode van 1983 tot 2010 gestegen van 13 naar 16%. Verwacht wordt dat dit aandeel in de jaren tot 2028 verder zal toenemen tot 24%. Daarnaast neemt het aantal jongeren zowel absoluut als relatief af. Het aantal jongeren tussen de 6 en 24 jaar daalde in de periode van 1983 tot 2010 van 33 naar 25%. Tot 2028 wordt een verdere daling tot 22% voorzien. De groep 24- tot 65-jarigen is vanaf 1983 van 54% toegenomen tot 59% in 2010. Vanaf 2010 wordt echter een daling voorzien tot 53% in 2028. De groei van de bevolking komt geheel voor rekening van migranten. Het aandeel migranten in de Nederlandse samenleving zal volgens verwachting van 11% in 1980 en 19% in 2008, doorgroeien naar 24% in 2028.

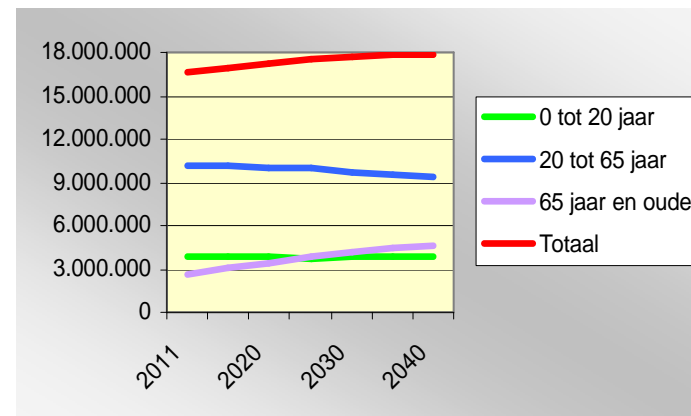
❖ **Maatschappelijke ontwikkelingen**

Sportdeelname

Afhankelijk van de gekozen definities van sport en sporter variëren de cijfers over de sportdeelname in Nederland. Volgens Richtlijn Sportdeelname Onderzoek (RSO-norm) is een sporter iemand die minimaal 12 keer per jaar sport. Volgens deze definitie mag 61% van de Nederlandse bevolking zich sporter noemen. De sportdeelname daalt met het oplopen van de leeftijd. De populairste sporten zijn zwemmen, fitness, hardlopen, fietssport, wandelsport en bij jeugd en jongeren veldvoetbal.

Volgens de Verenigingsmonitor (NOC*NSF en Mulierinstituut) zijn de meeste sporters buiten verenigingsverband actief. Het ledenaantal van NOC*NSF (alle verenigingsleden van de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden) is tussen 2007 en 2010 gestegen met 0,6% tot bijna 4,8 miljoen leden. De groei van de Nederlandse bevolking nam in die periode toe met 0,49%. De verenigingen groeien nog wel, maar minder snel dan de sport als totaal.

Behalve het sporten in verenigingsverband en het individueel sporten is ook het sporten binnen een informele groep in opmars. Veel sporters combineren het lidmaatschap van een vereniging met deelname in

Bevolkingsprognose Nederland t/m 2040. Bron: CBS

Relevante ontwikkelingen, kansen en bedreigingen voor de Atletiekunie

- + Bevolkingsgroei leidt tot een grotere sportersmarkt
- + Nog steeds groeiende ledentallen sportverenigingen
- + Toenemende vergrijzing en toenemende sportdeelname onder ouderen
- + Er liggen kansen in het behouden van de jeugd van 12-17 jaar voor de atletiek
- Na 2016 afname van het aantal jongeren en daarmee een kleinere markt voor jeugdathletiek
- Daarmee een toenemende concurrentieslag op vrijetijdsmarkt voor jeugd en jongeren
- Toenemende concurrentie voor atletiekverenigingen van informele loopgroepen

² SCP 2011

een informele groep, onder meer vanwege de hechte samenhang, sociale binding en flexibiliteit. Oudere sporters vinden in informele groepen de mogelijkheid om in een kleine groep mensen van vergelijkbaar niveau dicht bij huis te sporten.

Op basis van de eerder geschetste demografische ontwikkelingen is een groei van het aantal sporters te voorzien. Groeikansen zijn er vooral bij het op peil houden van sportdeelname bij jongeren vanaf hun 12de jaar, het aanbieden van passende en flexibele sportmogelijkheden aan ouders van jonge kinderen en het stimuleren van sportdeelname onder ouderen.

Gezondheid en bewegen

Ondanks de stijgende sportdeelname in de afgelopen jaren, zijn de cijfers voor overgewicht in Nederland verontrustend³. 60% van de mannen tussen 30 en 70 jaar is te zwaar, en bij 13% daarvan is zelfs sprake van obesitas (ernstig overgewicht). Van de vrouwen in deze leeftijdscategorie is 44% te zwaar en is bij 14% sprake van ernstig overgewicht. Dit percentage van ernstig overgewicht is ook onder kinderen van toepassing.

Het positieve effect van meer bewegen op de fysieke gezondheid is in tal van studies aangetoond. Lichamelijk actieve mensen hebben een betere levensverwachting en een hogere kwaliteit van leven dan inactieve mensen. Een recente studie heeft bovendien aangetoond dat meer bewegen ook positieve effecten heeft op de leerprestaties van scholieren.

Relevante ontwikkelingen, kansen en bedreigingen voor de Atletiekunie

- + meer draagvlak voor ondersteuning sportorganisaties in de strijd tegen bewegingsarmoede
- + laagdrempeligheid en bewezen effectiviteit loopsport (Start to Run) tegen beweegarmoede
- + toenemend inzicht dat beweging, waaronder loopsport, leidt tot productievere werknemers en leerlingen

De sportvereniging

Maatschappelijke invloeden als consumentisme, individualisering en informalisering zetten de sportvereniging onder druk. Deze druk wordt vergroot door het beroep op de sportvereniging bij het realiseren van maatschappelijke doelen. Bij de uitvoering van hun activiteiten ervaart 87% van de sportverenigingen knelpunten (Verenigingsmonitor 2009):

- 69% van deze verenigingen kampt met een te geringe ledengroei en het aantal krimpende clubs groeit.
- 1 op de 5 leden van een vereniging vervult een functie als vrijwilliger.
- Desondanks heeft 62% van de verenigingen vacatures voor vrijwilligers, 9% van de verenigingen heeft vacatures voor betaalde medewerkers. Bij de meeste verenigingen gaat het om bestuursleden en trainers/ begeleiders/ instructeurs.
- Van de verenigingsbestuurders is 78% van mening dat hun club een maatschappelijke verantwoordelijkheid heeft. Mede met het oog op deze rol en de gesignaleerde knelpunten streeft tweederde van de verenigingen naar verdergaande professionalisering.
- De financiële situatie is meer een punt van zorg dan vóór de recessie. 64% van de verenigingen vindt zichzelf financieel gezond.

Relevante ontwikkelingen, kansen en bedreigingen voor de Atletiekunie

- + meeste verenigingen zijn financieel gezond
- + groeiende vraag naar dienstverlening op beleidsmatig en organisatorisch gebied
- meer krimpende verenigingen
- toenemende financiële zorgen dankzij recessie
- vrijwilligerswerk staat onder druk wat leidt tot organisatorische knelpunten

³ RIVM 2012

Communicatie en technologie

De voortschrijdende techniek versnelt maatschappelijke, culturele en demografische ontwikkelingen. Informatie is op meer manieren en in grote hoeveelheden beschikbaar. Waar vroeger organisaties (profit, non-profit, overhead enz.) zelf nog de controle hadden over wat er werd gecommuniceerd, is na de digitale revolutie de macht verschoven van aanbieder naar consument. Met zijn mobiele en digitale communicatiemiddelen is de consument flexibeler, ongrijpbaarder en grilliger dan ooit. Dat werkt verdere informalisering in de hand. Denk maar aan de grote hoeveelheid hardloopcommunities, -fora en -sites.

Organisaties passen social media vooral toe richting hun stakeholders voor nieuws, service of promotie. Maar de mogelijkheid tot dialoog met de klant wordt vooralsnog onderbenut (Berenschot, 2012). Veel organisaties missen de kennis en capaciteit om social media effectief in te zetten in hun communicatiestrategie (Yacht, 2012).

Relevante ontwikkelingen, kansen en bedreigingen voor de Atletiekunie

- + Directe communicatie met leden en andere stakeholders mogelijk door inzet moderne communicatietechnologie
- Moeilijk grip te krijgen op consument door snelle veranderingen in toegepaste technologie
- Benodigde kennis en capaciteit zijn kritische succesfactor

❖ **Economische ontwikkelingen**

Economische waarde van sport

De totale uitgaven voor sport bedragen jaarlijks circa € 9,4 miljard. Daarvan wordt 68% door de sporters zelf uitgegeven, 8% door sponsors en circa 24% door gemeenten en rijksoverheid. De uitgaven van gemeenten vormen ca. 90% van de totale overheidsuitgaven voor de sport. De totale directe economische betekenis van sport komt overeen met 0,85% van het bruto binnenlands product (SCP). Dit cijfer wordt nog hoger als ook alle indirecte effecten van de sport worden meegewogen. De consumptieve bestedingen voor de sport zijn in de periode van 1992 tot 2004 gestegen van 1,3% tot 1,7% van het totaal. Sinds 2004 is het aandeel teruggelopen naar 1,5% in 2007. De absolute uitgaven voor sport door consumenten is afgelopen jaren wel gelijk gebleven, en bedragen circa 3,3 miljard per jaar.

Relevante ontwikkelingen, kansen en bedreigingen voor de Atletiekunie

- + Meer bereidheid bij gemeenten om bij te dragen aan grootschalige (loop)evenementen, dankzij maatschappelijk én economisch rendement.
- Toenemende alertheid van sporters en bestuurders op contributiestijgingen en prijzen, in combinatie met 'waar voor het geld'.
- Kritischer houding t.a.v. investeringen in atletiekaccommodaties, meer nadruk op aantoonbaar draagvlak en maatschappelijk rendement.

Bezuinigingen

De verwachting is dat de sport niet zal ontkomen aan bezuinigingen als gevolg van de economische recessie.

Veel gemeenten verwachten dat deze invloed niet disproportioneel zal zijn in vergelijking met de bezuinigingen op andere sectoren. Ruim drie kwart van de gemeentelijke uitgaven voor de sport heeft betrekking op beheer, onderhoud en aanleg van accommodaties. Ook de bezuinigingen zullen zich vooral op het gebied van accommodaties doen gelden. Sportverenigingen worden geraakt doordat ze minder korting op de huur krijgen of huurtarieven worden met meer dan de gebruikelijke index verhoogd. Gemeenten blijven desondanks investeringsbereid, maar leggen daarbij steeds meer de link met maatschappelijk en economisch rendement. In de subsidiesfeer komt dit duidelijk naar voren.

Waar gemeenten sport als bezuinigingspost naar voren schuiven, blijven consumenten grotendeels van de sport af. Sport is voor hen niet de eerste bezuinigingspost, ook niet voor verenigingsleden. Toch zal ook bij de sport een keer de kritische bezuinigingsgrens bereikt worden, vooral voor gezinnen die het niet breed hebben. Waakzaamheid blijft echter geboden, want het is niet uitgesloten dat de harde klappen voor de sport nog moeten gaan komen.

❖ **Sportbeleid in Nederland**

Rijksoverheid

In de beleidsbrief sport getiteld “Sport en Bewegen in Olympisch perspectief” (augustus 2011) benoemt het Ministerie van VWS drie prioriteiten voor het sport- en beweegbeleid waar dit kabinet de komende jaren aan wil werken: 1) Sport en bewegen in de buurt, 2) Werken aan een veilig Sportklimaat en 3) Uitblinken in sport. Daarnaast omarmt het kabinet de ambities uit het Olympisch Plan 2028 en ondersteunt het kabinet het streven om de Olympische en Paralympische Spelen naar Nederland te halen. Daartoe zal zowel in de topsport als in de breedtesport geïnvesteerd moeten worden.

Het beleid bouwt voort op de eerder ingezette lijn van sport als instrument voor het bereiken van maatschappelijke doelen, waarbij het programma “Sport en Bewegen in de buurt” een bundeling is van kansrijke sport- en beweegconcepten uit eerdere beleidslijnen voor de breedtesport: sport en bewegen als basis voor een gezonde leefstijl, tijdens iedere levensfase in een beweegvriendelijke omgeving.

Met het programma “Uitblinken in sport” ondersteunt het kabinet de ambitie van de georganiseerde sport om Nederland bij de beste 10 topsportlanden van de wereld te laten horen (voor de gehandicaptensport bij de top 25). Gelet op de mondiale ontwikkeling van de topsport is het aanbrengen van focus en bundeling van krachten ook in het beleid van VWS essentieel.

Zowel het topsport- als het breedtesportbeleid van VWS kunnen niet los gezien worden van het Olympisch Plan 2028. De rijksinzet bij de ambities uit het Olympisch Plan worden behalve via de programma’s “Sport en Bewegen in de buurt” en “Uitblinken in sport” verder geconcretiseerd aan de hand van de economische betekenis van sport en de ruimtelijke ambitie. Via Holland Branding, toerisme, innovatie en ondernemerschap kan ondersteuning van de sport bijdragen aan een verdere versterking van de economie. Terwijl zowel Amsterdam als Rotterdam hebben aangegeven naamdrager van de Olympische Spelen te willen zijn, kan geconstateerd worden dat beide steden alleen te klein zijn om een volwaardige organisatie van de Spelen op zich te nemen. Die constatering biedt kans om de Spelen een evenement voor heel Nederland te laten zijn. Vanuit het kabinet wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij bestaande plannen en projecten om de investeringen voor de Spelen zoveel mogelijk profijt te laten opleveren voor de totale samenleving.

*NOC*NSF*

Het sportbeleid voor de georganiseerde sport voor de komende Olympische periode is door NOC*NSF vastgelegd in de Sportagenda 2016 (goedgekeurd op de ALV van januari 2012). In navolging van de sportagenda 2012 wordt de essentie gevormd door een topsportambitie: *Nederland in de top 10 van de wereld*, en een breedtesportambitie: *Sportparticipatie naar 75%* (meer, vaker en actiever sporten, liefst in verenigingsverband). Daarbij wordt de samenhang tussen beide ambities benadrukt, waarbij in de uitwerking van beleid bij topsport een overwegend sterke focus met regie van bovenaf gewenst is, terwijl bij sportparticipatie het lokale initiatief gestimuleerd wordt. Zowel in ambities als in uitvoering (centraal versus lokaal) sluit de Sportagenda 2016 daarmee aan bij het VWS-beleid zoals verwoord in de beleidsbrief.

Relevante ontwikkelingen, kansen en bedreigingen voor de Atletiekunie

- + Ambities en investeringsbereidheid, gericht op vier concrete doelen:
 - Meer:** sportparticipatie van minimaal 12 keer per jaar verhogen van 65% naar 75%;
 - Vaker:** sportparticipatie van minimaal 40 weken per jaar verhogen van 50% naar 60%;
 - Actief:** het aantal personen dat voldoet aan de combinorm verhogen van 60% naar 70% en het percentage sporters dat deelneemt aan competitie en wedstrijden verhogen met 10%;
 - Langere periode:** het aantal lidmaatschappen onder sporters verhogen van 29% naar 35%.
- Instrumentalisering van de sport legt druk bij verenigingen.

De basisstrategie om deze concrete doelen te realiseren is de focus op het behoud van sporters voor de sport en werving van mensen die niet (meer) sporten. Aan de hand van drie lijnen (wijkprofiel, takken van sport en levensfase), zeven specifieke doelgroepen en drie thema's (kader & vrijwilligers, accommodaties en sportaanbieders) belicht de sportagenda het hele palet aan mogelijkheden tot verhoging van de sportparticipatie.

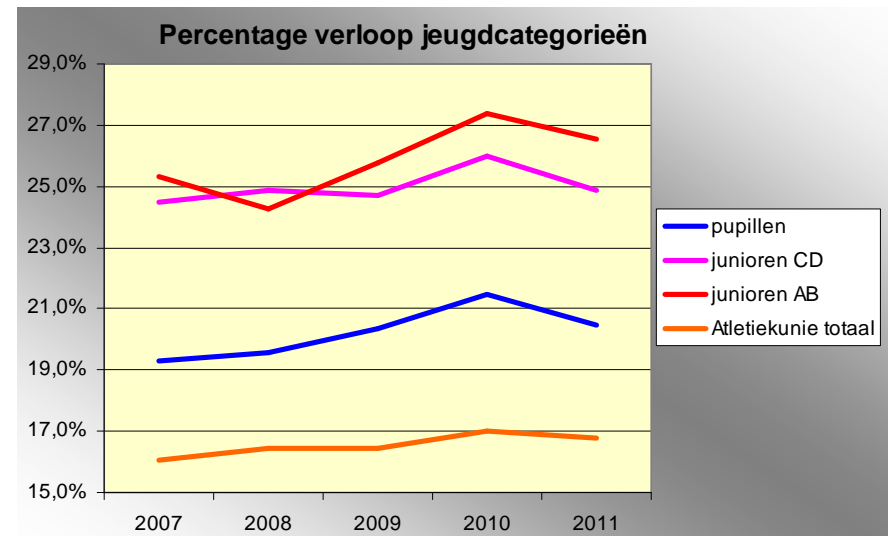
NOC*NSF acht de topsportambitie alleen haalbaar als ondersteuning wordt toegespitst op de structureel presterende programma's. 96% van de sinds 1948 behaalde Olympische medailles zijn behaald in 8 takken van sport. Van de beschikbare collectieve topsportmiddelen is in de afgelopen jaren echter maar een kwart in deze acht sporten geïnvesteerd. Maar er zijn meer sporten nodig dan deze acht om de topsportambitie te realiseren. Het is dus ook van belang dat andere sporten de mogelijkheid krijgen om zich tot structureel presterend topsportprogramma te ontwikkelen. De basisstrategie van deze ambitie is het erkennen van topsportprogramma's (op basis van mondialisering van de sport), het aanbrengen van focus (topsport is een fulltime vak) en het financieren (geen recht maar een gunst).

3 Externe analyse

Binnen het beleid en de organisatie van de Atletiekunie bestaan vier beleidsterreinen, te weten Topatletiek, Wedstrijdatletiek & Verenigingszaken, Loopsport en Algemeen & Infrastructuur. Het meerjarenbeleid 2009 t/m 2012, 'De inspirerende coach', benoemt 12 prioriteiten die gelijk verdeeld zijn over deze vier beleidsterreinen. Onderstaande interne analyse van de Atletiekunie is een evaluatie van deze 12 prioriteiten (genummerd van P1 t/m P12), aangevuld met relevante ontwikkelingen op verschillende beleidsaspecten.

Binnen de georganiseerde sport heeft de Atletiekunie een vaste plaats in de top-10 van sportbonden ingenomen, en vervult als grote bond ook een voorbeeldfunctie. In de sterrensystematiek van NOC*NSF is de Atletiekunie één van de slechts drie bonden die in de afgelopen beleidsperiode van 2- naar 3-sterren zijn opgewaardeerd (het totaal aantal 3-sterrenbonden kwam daarmee op 6).

In de afgelopen vier jaar (2007 – 2011) is een gestage ledengroei zichtbaar die ertoe heeft geleid dat de Atletiekunie sinds 2009 in omvang de 8ste sportbond van Nederland is. In de periode 1999 tot 2011 is de totale georganiseerde sport (ledenaantal NOC*NSF) met 22% gegroeid, terwijl het ledenaantal van de Atletiekunie in die periode is gegroeid met 52%. Alleen de Golffederatie en de Hockeybond zijn in die periode sneller gegroeid.

De groei is vooral het gevolg van een toename van het aantal recreanten binnen verenigingen en van groei onder de individuele lopers. In 2011 neemt het totaal aantal verenigingsleden binnen de Atletiekunie voor het eerst af. Ook het aandeel wedstrijdlicenties ten opzichte van het totale aantal verenigingsleden neemt af. Als gevolg van de groei van het aantal individuele lopers en het invoeren van een lidmaatschap voor wandelaars neemt het percentage vrouwen toe. Het aantal vrouwen is inmiddels nagenoeg gelijk aan het aantal mannen (48,8% vrouwen en 51,2% mannen). Ondanks tal van initiatieven blijft het verloop in met name de jeugdcategoryën erg hoog (zie figuur).

In de afgelopen jaren is het aantal aangesloten verenigingen nagenoeg gelijk gebleven. De gemiddelde omvang van de atletiekverenigingen is in de afgelopen jaren licht gestegen, naar 414 leden gemiddeld in 2011. Daarmee blijven atletiekverenigingen na hockeyverenigingen gemiddeld de grootste (accommodatiegebonden) sportverenigingen.

Groei in omvang van Atletiekverenigingen

Ledenaantal	2003	2007	2011
< 250	129	104	116
250 - 499	79	88	85
500 - 749	43	52	51
750 - 999	16	25	25
≥ 1000	7	16	17
Totaal	274	285	294

Het aantal aangesloten verenigingen is in de periode 2007 – 2011 gestegen met 3,2% (tegen 4,0% in de periode 2003 – 2007). Terwijl in de periode tot 2007 een aanzienlijke schaalvergroting van de atletiekverenigingen viel waar te nemen, is deze ontwikkeling in de afgelopen vier jaar vrijwel geheel tot stilstand gekomen (zie tabel).

Sinds 2006 kunnen ook loopgroepen zonder officiële verenigingsstatus zich via Dutch Runners aansluiten bij de Atletiekunie. Eind 2011 hebben 56 loopgroepen met in totaal 3.450 lopers van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

3.1 Topatletiek

In de afgelopen jaren is de beoefening van de topatletiek in Nederland gecentraliseerd op het Nationaal Sportcentrum Papendal, aangevuld met de springnummers in het NTC Sittard. Vooral dankzij Lotto-subsidies zijn voor 7 disciplines fulltime bondscoaches aangesteld (Sprint, Horden, Werpen, 2x MiLa, 2x Meerkamp, Polshoog, 2x Parathletics). Er nemen in totaal circa 65 atleten, waaronder 12 gehandicapte atleten, deel aan de fulltime trainingsprogramma's op Papendal. De cyclus van regionale trainingen onder leiding van regiocoaches is een vaste waarde binnen het trainingsplan geworden. Jaarlijks nemen circa 250 talenten deel aan de trainingen, die als aanvulling gelden op het eigen trainingsprogramma.

P1. Finale- en podiumplaatsen

Inzake het behalen van *finale- en podiumplaatsen* konden de ambities voor de mondiale seniorentoernooien niet volledig waargemaakt worden. Zowel op de WK van Berlijn (2009) als de WK in Daegu (2011) werden geen medailles behaald en bleef het aantal finaleplaatsen beperkt tot 2 respectievelijk 1. Op de EK in Barcelona (2010) werd wel geheel aan de verwachtingen voldaan (9 finaleplaatsen waarvan twee zilveren medailles).

Voor het DPT werd tijdens het WK 2011 in Christchurch volledig aan de verwachtingen voldaan met het behalen van meer medailles en podiumplaatsen dan in de doelstelling opgenomen en bij het EK 2012 in Stadskanaal werden maar liefst 20 medailles behaald, waaronder 8 titels. De Paralympische Spelen tenslotte, werden een daverend succes met maar liefst 7 medailles (1x goud, 4x zilver en 2x brons) en in totaal 15 finaleplaatsen.

Bij de junioren werd op alle geplande toernooien in deze periode (twee maal EJK en EK > 23 en een twee maal WJK) voldaan aan de gestelde doelen. Waar voor deze vijf toernooien in totaal gestreefd werd naar 33 finaleplaatsen waarvan 10 medailles werden in totaal 53 finaleplaatsen behaald waarvan 14 medailles (3xG, 2xZ en 9xB).

Het EK 2012 werd een groot succes voor Nederland. Een ongekend aantal van 5 medailles werden behaald, waaronder 2 titels. Bij de Olympische Spelen vlak daarna leverden een 5-tal prachtige finale plaatsen (en 3 Nederlandse records) op, maar helaas niet de 2 podiumplaatsen die als doelstelling waren opgenomen

Naar aanleiding van de WK in Daegu in 2011 is een uitgebreide analyse gemaakt van de internationale ontwikkeling. Deze analyse wijst uit dat de globalisering van de atletiek in de afgelopen jaren verder is toegenomen. Daar waar bij de WK van 1983 de medailles nog over 22 landen werden verdeeld, gingen in Daegu (2011) 41 landen met een of meer medailles naar huis. Het centrale trainingprogramma op Papendal wordt, gelet op de beschikbare middelen, vrijwel maximaal benut. Het centrale programma voor het Dutch Parathletics Team (gehandicapt) is geheel conform de beleidsdoelen ingevuld.

P2. Talentontwikkeling

Het scouten van talenten buiten de atletiek is vormgegeven door programma's als de Sprint Challenge en de 1K Runaway. Het laatste programma heeft in 2012 haar laatste versie beleefd met de Atletiekunie als organisatie. Voor het vinden van nieuwe talenten bleken beide programma's minder succesvol dan gedacht. Daarnaast is in 2010 een testbatterij ontwikkeld ten behoeve van het afnemen van testen op verenigingsniveau. De resultaten worden online verwerkt en zijn inzichtelijk voor de verschillende bondscoaches. Ondanks pogingen daartoe is het nog niet gelukt de test op grote schaal ingevoerd te krijgen bij verenigingen, daar waar de Technische Staf het juist als een goed instrument ziet om talent te scouten.

Het atletenvolgsysteem van DotComSport is na uitvoerige testfasen door de bondscoaches niet in gebruik genomen omdat het niet kon leveren wat gewenst was. De module ten behoeve van de registratie van medische gegevens per atleet is wel in gebruik genomen. Inmiddels is een alternatief programma 'Athletic Logic' beschikbaar vanuit het CTO Papendal en zal, indien de technische staf er positief over oordeelt, in 2013 in gebruik genomen kunnen worden.

Ten behoeve van opvang en begeleiding van talenten zijn binnen het centrale trainingsprogramma op Papendal 3 fulltime trainers aangesteld, waarvan er twee mede bekostigd worden uit Lotto subsidies. Als gevolg van het ontbreken van financiële middelen is de beoogde vierde fulltime coach nog niet benoemd. Op ruim 20 plaatsen in Nederland worden regionale trainingen aangeboden aan door bondscoaches geselecteerde talentvolle atleten. Circa 20% van de deelnemende atleten aan de regiotrainingen stroomt op termijn door naar de fulltime programma's op Papendal.

P3. Medische begeleiding

De (para)medische begeleiding is in de afgelopen jaren aanzienlijk uitgebreid en kwalitatief op een hoger plan gebracht. Op de 5 werkdagen is een fysio-, dan wel een manueel therapeut aanwezig op CTO Papendal en voor 4 dagdelen in NTC Sittard. Er zijn twee fysiotherapeuten uit de pool van de Atletiekunie die in het afgelopen jaar hun opleiding tot manueel therapeut hebben afgerond. Tijdens vrijwel alle stages voor selectiegroepen en internationale wedstrijden waar de Atletiekunie atleten naar uitzendt is voorzien in paramedische ondersteuning voor de atleten. In 2012 is er extra financiering op medisch gebied beschikbaar gekomen via het CTO Papendal. Daar kan alleen gebruik van gemaakt worden via een afname van uren bij het SMCP (sport medisch centrum Papendal), hetgeen als pilot is ingezet, naast handhaving van een deel van de eigen paramedische pool. Het SMCP behoort tot de SCAS gecertificeerde centra.

Gedurende 1 dag per week is een sportarts beschikbaar voor ondersteuning van atleten en coaches op CTO Papendal, vooral ten behoeve van het voorkomen van overbelasting en de opbouw van de trainingsbelasting. Er wordt gewerkt aan de opvolging van de huidige sportartsen d.m.v. een opleidingstraject van een jonge sportarts om atletiekspecifieke medische kennis over te dragen.

Bij het antidopingbeleid loopt de Atletiekunie qua sportbond voorop in het verstrekken van informatie via de website, brieven aan selectieatleten en algemene dan wel individuele mailings aan de topselectie.

3.2 Wedstrijdatletiek & Verenigingszaken

Essentie van de verenigingssport is gelegen in het deelnemen aan trainingen en wedstrijden. De kwaliteit van dat trainings- en wedstrijdaanbod is daarmee van groot belang voor het behoud van leden en het voortbestaan van de georganiseerde sport. In het meerjarenbeleid 2009 - 2012 is dan ook volop aandacht besteed aan het verhogen van de kwaliteit van het sportaanbod, en het versterken van verenigingen om die kwaliteit te kunnen blijven leveren. Ook met het oog op het toenemend beroep dat vanuit maatschappelijke geledingen op atletiekverenigingen wordt gedaan, is een verdere versterking van verenigingen gewenst.

In de ondersteuning van verenigingen is in de afgelopen jaren een significante omslag gemaakt. Waar voorheen een algemeen opgezet ondersteuningsaanbod voor alle verenigingen werd aangeboden, waarin geen rekening werd gehouden met de grote diversiteit tussen verenigingen, wordt sinds 2009 toegespitst op maatwerk. Met de inzet van accountmanagers, ondersteund door ledenanalyses en dossiers per vereniging, kan meer maatwerk worden geboden en daarmee meer effect worden bereikt in de ondersteuning van verenigingen. Deze opzet biedt tal van mogelijkheden tot het achterhalen en delen van good practices, het signaleren van positieve maar ook negatieve ontwikkelingen in ledengroei per vereniging en zelfs per lidcategorie, en het vergelijken van de eigen verenigingscijfers met de overall cijfers van de Atletiekunie. Door de ambities van verenigingen in kaart te brengen en verenigingen met gelijksoortige vragen en problematieken te clusteren kan bovendien meer efficiëntie in de ondersteuning worden bereikt.

P4. Versterken Verenigingen

Het versterken van verenigingen kent vele invalshoeken. Zo is de afgelopen jaren door Atletiekunie en verenigingen deelgenomen in de landelijke projecten voor Combinatiefunctionarissen en Meedoen alle jeugd door Sport (Colours of Athletics), zijn interne projecten opgestart ter versterking van het vrijwillig kader en het professionaliseren van verenigingen, is de via de website beschikbare informatie sterk uitgebreid en zijn digitale verenigingsdossiers aangelegd. Als intermediair tussen verenigingen en bondsbureau zijn twee accountmanagers benoemd die als vraagbaak en eerste aanspreekpunt een essentiële rol in de ondersteuning van verenigingen spelen.

Het bij een aantal grote verenigingen inrichten van regionale atletiekcentra, om de versterking van verenigingen ook door verenigingen zelf te stimuleren, is niet van de grond gekomen. In 2011 zijn enkele initiatieven gestart om met meerdere samenwerkende verenigingen een regionaal trainings- of talentencentrum in te richten, waarbij tevens de algehele versterking van verenigingen zoals beoogd vanuit de regionale atletiekcentra wordt meegenomen.

De werving en het behoud van jeugd is onder andere vorm gegeven door het instellen van Dé Jeugdprijs, het ontwikkelen van de Athletics Arena, het uitgeven van een uitgebreide lessenmap ter stimulering van de schoolatletiek, en het 'schoolactief' maken van verenigingen. Deze laatste twee aspecten werden mogelijk dankzij het gesubsidieerde programma "Onderwijs en Sport".

Gehandicaptenatletiek

Met het oog op verdere integratie van de gehandicaptenatletiek binnen de Atletiekunie is in 2008 gestart met het project "Voet aan de grond". Het project is gericht op het verbeteren van het sportaanbod van verenigingen op het gebied van gehandicaptenatletiek, en daarnaast het versterken van verenigingen inzake werving en organisatie op dit vlak. Aan de hand van open dagen, kennismakingsclinics (onder meer in samenwerking met de Johan Cruijff Foundation en de Esther Vergeer Foundation), en het organiseren van wedstrijden, is alom de aandacht op de gehandicaptenatletiek gericht.

Daarnaast is een materiaaldepot aangelegd, dat voorziet in de uitleen van materialen en tot doel heeft de drempel om te starten met gehandicaptenatletiek te verlagen. Inmiddels is voorzien in aanschaf van diverse rolstoelen en een werpbok, en worden in samenwerking met een orthopedisch instrumentmaker protheses op maat gemaakt.

Aansluitend op de reguliere trainersopleidingen is in 2011 gestart met een specifieke aanvullende training voor gehandicaptenatletiek, die in 2012 wordt voltooid. (resultaten Voet aan de grond nog kwantificeren: aantal leden / aantal av's)

P5. Aantrekkelijke wedstrijden

De kwaliteit en de aantrekkelijkheid van atletiekwedstrijden biedt nog volop mogelijkheden tot verbetering. In de afgelopen jaren is veel aandacht besteed aan verbetering van de grote NK's, en de wedstrijden van het nationaal baancircuit en van het in 2011 opnieuw ingevoerde crosscircuit. Zo werd de informatievoorziening vooraf naar de media verder verbeterd, maar ook de informatievoorziening tijdens evenementen door middel van scoreborden, video walls en door het aanbieden van live results. Social media worden in toenemende mate functioneel ingezet om geïnteresseerden rechtstreeks te bereiken. Daarnaast wordt het jurykader voortdurend bijgeschoold in het vinden en bewaren van een goede balans tussen amusementswaarde en handhaving van de regels. In 2012 is een samenwerking met een nieuwe event presentator aangegaan, die nieuwe mogelijkheden tot verbetering biedt.

Met het oog op het aantrekkelijker maken van de jeugdathletiek is sinds 2010 een werkgroep actief met de ontwikkeling van "Pupillenwedstrijden nieuwe stijl", waarbij de intensiteit van pupillenwedstrijden sterk wordt verhoogd en de tijdsduur tegelijkertijd fors wordt teruggebracht. Daarmee moeten deze wedstrijden zowel voor atleetjes als voor ouders, begeleiders en juryleden veel aantrekkelijker worden. Na enkele succesvolle pilots in 2011 en 2012 wordt in 2013 een eerste regionale competitie in de nieuwe stijl voorzien.

P6 Aanbod Opleidingen

Met de invoering van de Kwalificatie Structuur voor de Sport (KSS) hebben de bondsopleidingen in Nederland een kwaliteitsimpuls ondergaan, die tegelijkertijd heeft geleid tot een sterke verhoging van de studiebelasting. Juist in de sportwereld waar het vrijwilligerswerk onder druk staat, valt die verhoging van de studiebelasting negatief uit. In de afgelopen jaren heeft dit, vooral binnen de loopsport, geresulteerd in een afname van het aantal opgeleide trainers, terwijl vanwege de stijgende aantallen lopers een groei van het aantal opgeleide trainers noodzakelijk was.

Op basis van de resultaten van een uitgebreid behoeftenonderzoek in 2011 is een drastische omslag in het cursusaanbod doorgevoerd, die gekenmerkt wordt door het focussen op de essentie van het trainerschap. Als gevolg van het facultatief aanbieden van aanvullende kerntaken, vaardigheden en competenties kan de studiebelasting sterk worden verminderd. Indien in de loop van de trainerscarrière aanvullende scholing gewenst is, zijn daartoe tal van bijscholingen voorhanden. De resultaten van de omslag moeten in 2012 zichtbaar worden. Daarnaast worden contacten met externe opleidingsinstituten onderhouden en verstevigd, om ook via die kanalen de opleiding en bijscholing van trainers te realiseren.

3.3 Loopsport

Ook in de afgelopen jaren is de populariteit van de loopsport in Nederland verder toegenomen. De onderzoeksrapporten "Evenementenlopers in beeld" en "Evenementenlopers winnen terrein" (Mulier Instituut, resp. 2009 en 2011) wijzen erop dat met name de loopevenementen maximaal profiteren van de toegenomen belangstelling. De populariteit van de loopsport heeft geleid tot een toevloed van deels commerciële aanbieders van loopsport en loopsportgerelateerde producten, variërend van informele loopgroepjes, websites, schema's, cursussen, app's, bedrijfssport, tot en met trainingsstages in exotische oorden. In die snel groeiende markt wil ook de Atletiekunie een rol van importantie spelen. Op basis van de uitkomsten van het rapport over "De tweede Loopgolf" (Mulier

Successen in de loopsport

- Sinds 2006 kunnen ook ongebonden loopgroepen (zonder verenigingsstatus) lid worden van de Atletiekunie. In de afgelopen zes jaar hebben zich inmiddels 56 van deze loopgroepen bij de Atletiekunie aangesloten.
- De jaarlijkse Looptrainersdag heeft al enkele jaren geleden de maximale capaciteit van 1.000 deelnemende trainers bereikt, een voor sportbonden ongekend succes. In navolging van de Looptrainersdag heeft de samenwerking met de KNBLO-NL onder andere geleid tot de gezamenlijke organisatie van een wandeltrainersdag. De eerste twee uitvoeringen trokken elk 300 deelnemende wandel- en nordic walkingtrainers.
- Het project Start to Run geldt als meest effectieve bewezen interventie van het NASB. In de voorjaarscyclus van 2012 steeg het deelnemersaantal met 20% tot 5.250 deelnemers! Start to Run wordt aangeboden op ruim 130 locaties, voornamelijk atletiekverenigingen. Het project dient bij NOC*NSF als voorbeeld voor een gestructureerde ketenaanpak.
- Ten behoeve van de promotie van de loopsport onder jeugd is het project 1K Runaway ontwikkeld. In 2010 namen in 32 wedstrijden ruim 10.000 jongens en meisjes in de leeftijd van 7 tot 12 jaar deel.

Instituut, 2006) zijn in het meerjarenbeleidsplan 2009 - 2012 ambities opgenomen die de rol van de Atletiekunie als autoriteit in de loopsport moesten versterken. In de afgelopen jaren zijn in dit verband ook verschillende successen gerealiseerd (zie kader).

De successen kunnen niet verhelen dat het marktaandeel van de Atletiekunie binnen de loopsport, ondanks de gestage ledengroei, nog gering is. En naast successen worden ook knelpunten gesignaleerd. Door de toenemende service die door organisatoren van loopevenementen wordt geboden, neemt de waarde van de wedstrijdlicentie voor lopers af. Het lidmaatschap van de Atletiekunie is niet langer een garantie voor een korting bij wegwedstrijden, juist ook vanwege die toegenomen service door wedstrijdorganisaties. Diverse verenigingen en loopgroepen hebben aangegeven dat naast het korte bondslidmaatschap van Start to Run (4 maanden), ook verenigingen behoefte hebben om (groepen) lopers voor korte tijd als lid van de vereniging én de Atletiekunie in te kunnen schrijven. De flexibiliteit van het verenigingslidmaatschap blijft achter bij de flexibiliteit van het lidmaatschap voor Dutch Runners.

P7. Autoriteit Loopsport

Naast het uitbouwen en aanpassen van bestaande producten als het Dutch Runners lidmaatschap in verschillende vormen zijn ook nieuwe producten ontwikkeld en is de website doorontwikkeld. De Running-Coach © is beschikbaar voor meerdere afstanden en is anno 2012 verder in ontwikkeling. Loopsportdag en Wandeltrainersdag (deze laatste is i.s.m. de Wandelunie in 2011 voor de eerste keer georganiseerd) waren zeer succesvol. Het programma van Start To Run is geëvalueerd en nog meer aangepast op het niveau van de deelnemers. Schema's en trainershandleiding zijn vernieuwd. 2011 bracht een recordaantal van ruim 8400 deelnemers.

Met behulp van subsidie van het Ministerie van VWS zijn er voorbereidingen gedaan voor een nieuw product dat in 2012 aan gaat sluiten op Start to Run, genaamd: "Run to the Start" waarbij het doel is beginnende lopers langer vast te houden en voor te bereiden op een loopevenement bij hen in de buurt. Tevens is er in de pilotfase samenwerking met de Marikenloop.

Er is een app voor smartphones ontwikkeld waarbij de trainingsgegevens kunnen worden opgeslagen en gedeeld. De gedachten rondom de ontwikkeling van servicepunten bij verenigingen zijn, Atletiekunie breed, niet van de grond gekomen. Er is gestopt met deelname aan de Running Experience omdat kosten en baten niet in verhouding lagen.

P8. Relatie Loopevenementen

Er is met drie evenementorganisaties samengewerkt m.b.t. inschrijving en een lidmaatschap van Dutch Runners. Dit had een wisselend succes en van een structureel aanbod voor ledenwerfacties bij meerdere evenementen is nog geen sprake. Het overleg met het Platform Loopevenementen (de 10 grootste loopevenementen) vindt plaats zodra onderwerpen zich daartoe aandienen. In samenwerking met de middelgrote Loopevenementen is door het Mulierinstituut in vervolg op 2009 een nieuw onderzoeksrapport gepubliceerd over evenementenlopers en daarnaast verscheen in samenwerking met de Marikenloop een rapport over Ladies Running. Verschillende vormen van dienstverlening zijn vanuit de Atletiekunie gerealiseerd (AED's, parcoursmeting etc) en tijdens de Loopsportdagen waren er side-events voor de organisatoren van Loopevenementen.

P9. Zakelijke markt

Het ontwikkelen en verder uitbouwen van het aanbod aan bedrijfssport is in de afgelopen periode achtergebleven bij de vooraf geformuleerde ambities. Deels door de veranderde bezetting op de afdeling Loopsport, maar ook door een nieuwe kans via het pilotproject "Run to the Start" (met subsidie van het ministerie van VWS), het (door-)ontwikkelen van nieuwe producten zoals Running Coaches ©, app's, en een verbeterde website, is in 2011 niet proactief maar meer vraaggericht ingespeeld op verzoeken inzake bedrijfssport. Er zijn ruim 10 projecten ingevuld, al dan niet vanuit een direct contact met de aanvrager, dan wel via "Sport & Zaken" van NOC*NSF. De aanvragen voor bedrijfssport worden gecoördineerd door de Atletiekunie, en voor de uitvoering zijn

uitsluitend verenigingen of aangesloten loopgroepen benaderd. Naast de trainer is via de website van Dutch Runners en de verschillende Running Coaches © ondersteuning aanwezig. Los van de door de Atletiekunie uitgevoerde projecten voor bedrijfssport zijn lokaal ook verschillende verenigingen zelf actief in het aanbieden van bedrijfssport.

3.4 Algemeen en Infrastructuur

Unieraad

In de voorjaarsvergadering van april 2008 werd besloten tot een nieuwe opzet van de Unieraad, waarbij naast verenigingen ook nadrukkelijk de wedstrijdorganisatoren (voor zowel baan- als wegwedstrijden) en de directe leden van de Atletiekunie een afvaardiging in de unieraad hebben verkregen. Tegelijkertijd werd de omvang van de unieraad teruggebracht van 40 naar maximaal 22 afgevaardigden, om daarmee slagvaardiger te kunnen functioneren. Met de vorming van drie unieraadscommissies (baanatletiek, loopsport en beleid & organisatie) werd beoogd om binnen de unieraad de expertise te bundelen die benodigd is voor het volwaardig kunnen toetsen en controleren van het gevoerde beleid. In het voorjaar van 2010 is de nieuwe structuur van de unieraad geëvalueerd en zijn de bevindingen weergegeven in het rapport "Unieraad op koers?". De aanbevelingen uit het rapport zijn overgenomen. Vooralsnog heeft de nieuwe opzet, met name door verschil van interpretatie en inzicht over rollen en verantwoordelijkheden, zowel bij bestuur als bij de unieraad zelf nog niet tot onverdeelde tevredenheid geleid.

Bonds-bureau

Het bondsbureau van de Atletiekunie is in december 2005 verhuist van IJsselstein (provincie Utrecht) naar het sportcentrum Papendal. Geconstateerd kan worden dat de verhuizing niet tot problemen in de formatie of bezettingsgraad heeft geleid. De combinatie van huisvesting op Papendal en de gecentraliseerde topatletiekprogramma's heeft tot een verdere integratie van de topatletiek binnen de bureauorganisatie geleid, waarbij de directe nabijheid van NOC*NSF zonder meer als positief wordt ervaren. In 2011 zijn de eerste stappen gezet om de organisatie van het bondsbureau om te vormen van een lijnorganisatie met drie primaire processen (Topatletiek, Wedstrijdatletiek & Verenigingszaken, en Loopsport) naar een projectorganisatie waarbij de drie primaire processen worden ondersteund door projectgroepen op thema's of programma's.

Ontwikkeling personeelsformatie bondsbureau

De personeelsformatie is van 31,8 fte in 2003, via 34,7 fte in 2007, toegenomen tot 41,7 fte in 2011. Deze groei met 9,9 fte in 8 jaar is voor het grootste deel het gevolg van de aanstelling van fulltime bonds-coaches, mogelijk gemaakt door subsidiëring vanuit NOC*NSF. De gemiddeld personele lasten per fte stegen in deze periode van ruim € 50.000 naar ruim € 62.400. De 'vaste' formatie is in de afgelopen 8 jaar met 1,4 fte (4,%) toegenomen. De Atletiekunie kende in diezelfde periode van 8 jaar een ledengroei van 40,5%.

P10 Ontwikkeling kenniscentrum

Met het oog op het versterken van de positie als autoriteit op het gebied van de atletiek en de loopsport, maar ook in het licht van het verzamelen van kennis over verenigingen, is vanaf 2011 de ontwikkeling van een kenniscentrum opgepakt. In samenwerking met het Mulier Instituut is voor bureaumedewerkers een workshop kennisgestuurd werken gehouden, heeft een verkenning van de informatiebehoefte onder stakeholders plaatsgevonden en is een aanzet voor de inrichting van het kenniscentrum opgesteld. Met name de weergave van de verzamelde informatie via de website vormt daarbij een essentiële schakel. De uitwerking daarvan is in het voorjaar van 2012 opgepakt.

P11. Internationale evenementen

Internationaal heeft de Atletiekunie haar positie in de afgelopen periode onmiskenbaar versterkt. Niet alleen dankzij een samen met de stichting FBK-games en gemeente Hengelo georganiseerde Europacup Meerkamp (first league) in 2010, de herverkiezing van bestuurslid Sylvia Barlag in de coucil van European

Athletics en haar verkiezing in 2011 tot lid van de council van de IAAF, maar ook door het verwerven van enkele andere posities in EA-commissies, het penvoerderschap voor European Athletics in het project betreffende 'Closing the gender gap in womens leadership' en de voorzittersrol in een EA-programma over mass participation. Hoewel het bid voor de organisatie van de EK onder 23 in Hengelo in 2013 niet werd toegewezen, werd in november 2011 wel succes geboekt met de toewijzing van het EK Atletiek 2016 aan de Atletiekunie en de Gemeente Amsterdam.

P12. Financiën

De opgestelde meerjarenbegroting voor de periode 2009 – 2012 is achteraf gezien te hoog ingeschat. Waar werd uitgegaan van een toename van de omzet van € 7,5 miljoen in 2008 naar € 9,5 miljoen in 2012, toont de begroting uit het jaarplan voor 2012 een omzet van € 7,5 miljoen aan. Met name de inkomsten uit 'gerichte bijdragen' (o.a. sponsoring, deelnemersbijdragen, cursusgeld, verkoop) blijven ver achter bij de prognose uit 2008 (€ 1,6 miljoen in plaats van de geraamde € 3,4 miljoen). Als gevolg van een lager budget voor 2012 dan de raming uit 2008, wijkt ook het uitgavenpatroon sterk af. Daarbij zijn de lasten voor topsport beduidend hoger dan geraamd (34% om 25%) en de lasten voor loopsport beduidend lager dan geraamd (14% om 22%). Een en ander hangt samen met de toegenomen subsidies voor bondscoaches en de ten opzichte van de inschatting van 2008 achterblijvende ledenontwikkeling in de loopsport.

Marketing & Communicatie

Eind 2011 besloot zorgverzekeraar VGZ (sinds 2006 promotiepartner van de Atletiekunie) de aflopende overeenkomst met de Atletiekunie niet te verlengen. Dit gegeven, gekoppeld aan de al langer bestaande wens van de Atletiekunie om de inkomsten vanuit partnerships op lange termijn stelselmatig te verhogen, is aanleiding geweest voor een heroverweging van het marketingbeleid van de Atletiekunie. In de afgelopen jaren is de Atletiekunie onvoldoende in staat gebleken om de inkomsten uit contributies en subsidies in belangrijke mate aan te vullen met inkomsten vanuit partnerships. Als gevolg daarvan kunnen wel de reguliere werkzaamheden worden uitgevoerd, maar ontbreken de middelen voor ambities die verder reiken en toezien op vernieuwing, ontwikkeling en doorgroei in kwaliteit.

Analyse van de resultatenrekeningen van de afgelopen jaren en de begroting voor 2012 laten een opvallende toename zien in de inkomsten uit contributies (2008: 34%; begroting 2012: 46%). Deze ontwikkeling is voor een deel absoluut: de begroting 2012 toont een toename van de geraamde contributies van circa € 850.000 ten opzichte van de contributies in 2008. Het percentage wordt tevens hoger als gevolg van een afname van de inkomsten uit subsidies.

In het uitgavenpatroon over de afgelopen jaren valt op dat het percentage kosten voor de Topsport van 25% in 2008 toenemen tot 35% in 2012, wat opnieuw verklaard kan worden door de toename van subsidies voor bondscoaches. De uitgaven voor Loopsport gaan van 22% in 2008 naar 14% in 2012, vooral veroorzaakt door aflopende subsidies voor de projecten Colours of Athletics (VWS) en Start to Run (NASB). De uitgaven voor Wedstrijdatletiek & Verenigingszaken en voor Algemeen & Infrastructuur vertonen over de afgelopen jaren geen grote veranderingen.

Met het oog op calamiteiten en onvoorziene omstandigheden is in 2009 een continuïteitsreserve aangelegd en op peil gehouden ter hoogte van zes maanden personeelslasten en huisvestingslasten. Voor de vorming van deze continuïteitsreserve zijn de bestaande bestemmingsreserves afgebouwd. De jaarlijkse inkomsten uit contributies zijn ruimschoots voldoende om de vaste lasten voor personeel en organisatie te dekken. De flexibilisering van het lidmaatschap voor individuele lopers (Dutch Runners) is doorgevoerd. De vraag om een flexibel dan wel tijdelijk lidmaatschap voor verenigingsleden is nog niet ingevuld.

4 Conclusies externe en interne analyse

4.1 Conclusies vanuit de externe analyse

- De sportdeelname stijgt nog steeds en in de periode tot 2016 moeten we daarvan dus kunnen profiteren:
 - Tot 2016 groeit de bevolking licht, geen enkele leeftijdscategorie toont een sterke afname. Willen we onze positie in de sportersmarkt handhaven, zullen we minimaal met die autonome bevolkingsgroei mee moeten groeien. De lat ligt echter hoger: willen we mee met het Olympisch Plan 2028 en de ambities van Sportagenda 2016, zullen we meer moeten groeien.
 - Op die korte termijn blijven de verhoudingen tussen leeftijdscategorieën stabiel. Pas na 2016 zullen er grotere verschillen optreden, zoals verder toenemende vergrijzing en in bepaalde regio's ontgroening. In de komende periode moeten we ons daarop voorbereiden.
- De populariteit van sportverenigingen neemt af. Dat feit, gecombineerd met organisatorische knelpunten (vrijwilligers, bestuur, trainers, financiën, roep om maatschappelijk rendement), informalisering en groeiambities vraagt om een zware inspanning om verenigingen en hun kwaliteit te waarborgen.
- Tegelijkertijd is de toenemende informalisering een kans om laagdrempelig en aangepast aanbod meer mensen (vooral lopers) te verbinden aan de Atletiekunie. Dat vergt aanpassing van diensten en producten en de communicatie daarover.
- Het sportbeleid in Nederland, met name via VWS en NOC*NSF geformuleerd, speelt nadrukkelijk in op de vergroting van de sportparticipatie. Met de minder gunstige economische ontwikkelingen biedt de loopsport, als laagdrempelige sport bij uitstek, uitstekende kansen voor atletiekverenigingen en loopgroepen om via gesubsidieerde sportparticipatieprojecten tegelijkertijd het eigen sportaanbod en de eigen organisatie te versterken.

4.2 Conclusies vanuit de interne analyse

- De geleidelijke afname van de groei van het aantal verenigingsleden is omgeslagen in een daling in absolute zin. Gelet op de vergrijzing van de Nederlandse bevolking en een afnemende bevolkingsgroei in combinatie met het hoge verloop in met name de jeugdcategoryën wordt het behoud van jeugdleden in de komende jaren cruciaal.
- De organisatie van de topatletiek in Nederland, waarbij centraal op Papendal onder leiding van bondscoaches de verschillende disciplines worden beoefend, staat vooralsnog niet ter discussie. De medische begeleiding en individuele ondersteuning van atleten aan de hand van atletenvolgsystemen kan verder geoptimaliseerd worden. Op het gebied van talentontwikkeling ontbreekt een gestructureerde aanpak op verenigingsniveau, die slechts gedeeltelijk wordt ingevuld door lokale of regionale initiatieven (waaronder talententeams als TDR en Team 4 mijl Groningen).
- Vanuit een algemeen ondersteuningsaanbod voor verenigingen is een omslag gemaakt naar accountmanagement en verenigingsondersteuning op maat. Voorwaarde voor maatwerk is een gedegen kennis van verenigingen, en dat gaat vorm krijgen via de digitale verenigingsdossiers. Binnen verenigingen blijft de kader- en vrijwilligersproblematiek een risico dat met verdergaande professionalisering via combifunctionarissen en verenigingsmanagers kan worden verminderd.
- De loopsport biedt tal van mogelijkheden, zowel voor de Atletiekunie, voor aangesloten verenigingen en loopgroepen, als voor organisatoren van loopevenementen. In de afgelopen jaren zijn diverse aansprekende successen geboekt, maar blijft een explosieve stijging van leden, lichte lidmaatschappen of klantrelaties nog achterwege. In de centraal aangestuurde loopprogramma's (zoals Start to Run en Run to the Start) spelen verenigingen een belangrijke rol in de uitvoering. Daarnaast staan verenigingen echter onvoldoende mogelijkheden ter beschikking om zelfstandig en op lokaal niveau kortdurende stimuleringsprojecten op te pakken.
- De inkomsten vanuit marketing en sponsoring zijn sterk achtergebleven bij de verwachtingen die aan het begin van de afgelopen meerjarencyclus zijn uitgesproken. Mede als gevolg daarvan zijn enkele ambities niet in volle omvang gerealiseerd.